

„Nekünk minden gyermek fontos”

SZOLNOK VÁROSI ÓVODÁK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Gézengúz Tagintézmény Pedagógiai Programrésze

SZOLNOK
2013.

MÓDOSÍTÁS: 2017. szeptember 10.
MÓDOSÍTÁS: 2018. szeptember 01.
MÓDOSÍTÁS: 2019. szeptember 01.
MÓDOSÍTÁS: 2021. szeptember 01.

MÓDOSÍTOTTA:
Pedagógiai Programot benyújtó intézmény:
SZOLNOK VÁROSI ÓVODÁK
GÉZENGÚZ TAGINTÉZMÉNYE
5000 Szolnok, Ady Endre út 24/A.
Telefon: (20) 320-1190
E-mail: gezenguz@szolnokiovodak.hu

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. Helyzetelemzés.....	3
2.1. Óvodánk bemutatása.....	3
2.2. Tárgyi feltételek.....	4
2.3. Személyi feltételek.....	4
3. A sajátos pedagógiai arculatunk, érték és célrendszerünk.....	5
3.1. Értékazonosság, előnyös különbözőség.....	5
3.2. Alapelveink.....	6
3.3. Nevelési célunk.....	7
3.4. Küldetésnyilatkozat.....	7
4. A „MI” óvodásaink- gyermekkép.....	7
5. A „MI” óvodánk-óvodakép.....	8
6. Óvodai nevelésünk feltételei.....	9
6.1. Az óvodai élet megszervezése.....	9
7. A megvalósulás, megkülönböztető kritériumai, döntő tényezői.....	9
7.1. Érzelmi az erkölcsi és közösségi nevelés.....	9
7.2. Játék, élményen alapuló tanulásszervezés.....	10
7.3. Egészséges életmód alakítása.....	11
7.4. Az anyanyelvi az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	11
8. Általános tevékenységi formák és feladatok.....	11
8.1. Játék.....	11
8.2. Verselés, mesélés.....	12
8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	12
8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	13
8.5. Mozgás.....	14
8.6. Külső világ tevékeny megismerése.....	14
8.7. Munka.....	15
8.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás.....	16
8.9. Differenciálás.....	17
8.10. Pedagógiai folyamatok és a gyerekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése.....	18
8.11. Az óvodai nevelés záró szakasza.....	19
„Varázsceruza” program.....	20
9. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése.....	21
9.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése.....	21
9.1.c Kiemelten tehetséges gyermekek.....	22
10. Hagyományaink, ünnepeink.....	23
11. Együttműködési rendszerünk.....	23
11.1. Óvoda család kapcsolata.....	24
11.2. Belső együttműködés.....	25
11.3. Külső kapcsolatok, szakmai partnereink.....	25
12. Dokumentálással kapcsolatos feladatok.....	26
12.1. Dokumentáció a SZVÓ PP folyamatszabályozása alapján.....	26

1.Bevezetés:

Óvodánk Szolnok megyei jogú város város központjában épült 1965-ben. Nagy fontosságú utaktól épülettömbök választanak el bennünket. A fő közlekedési utaktól dús bokrok telepítésével védjük óvodánk levegőjét.

Épületünk kulturális és társadalmi szempontból központi helyen fekszik. Közelünkben helyezkedik el a Damjanich János Múzeum, a Verseyhy Ferenc Megyei Könyvtár, az Aba Novák Kulturális Központ, a piac, az autóbusz állomás. Ezen lehetőségek segítenek a társadalmi témák feldolgozásában.

2.Helyzetelemzés

2.1.Óvodánk bemutatása

Óvodánk a Szolnok Városi Óvodák háromcsoportos tagintézménye, három heterogén csoporttal működik. Az óvoda épületét tágas udvar veszi körül, melyen egyaránt megtalálhatóak zöld ligetes környezetben lévő EU. komfortnak megfelelő fa udvari játékok, illetve a térköves burkolatú KRESZ közlekedési pálya. A működést és feladatellátást a törvényi szabályozókban (SzMSz, Házirend), valamint a Szolnok Városi Óvodák Pedagógiai Programjában foglaltaknak megfelelő látjuk el.

A gyermekekkel felsőfokú végzettségű óvodapedagógusok és szakképzett pedagógiai asszisztensek, dajkák foglalkoznak. Úgy gondoljuk, hogy az óvodai nevelés csak a családdal összhangban lehet eredményes. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek jól érezzék magukat az óvodánkban, szeretetteljes légkörben fejlődjenek.

A csoportok berendezési és tárgyi felszereltsége óvodásaink számára az érdeklődésüknek, kíváncsiságuknak megfelelő játékos tevékenykedést biztosít.

Óvodánk alapterülete: 362 m²

A következő helyiségekből áll:

- 2 db 48 m²-es csoportszoba,
- 1 db 42 m²-es csoportszoba,
- 1 db fejlesztő helyiség
- 1 db egészségügyi helyiség (cukorbeteg gyerekek ellátásához)
- 2db gyermekmosdó
- 2db gyermeköltöző
- iroda
- felnőtt mosdó
- mellékhelyiség
- melegítő konyha
- raktárhelyiség
- műhely
- szertár

valamint az ezeket összekötő folyosók.

Udvarunk tágas, parkosított, gondozott.

Területe: 2076 m²

Udvari játékainkat folyamatosan újítjuk az EU szabványnak megfelelően, a szülők, gyermekek és az óvoda dolgozóival együttműködve virágosítással, fásítással alakítjuk a környezetet. 2017-ben kosárlabda pálya került kialakításra.

Előudvarunkban, 1973-ban szülői segítséggel szilárd burkolatú KRESZ pálya épült, ennek térköves felújítása megtörtént 2006-ban.

2.2. Tárgyi feltételek:

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges eszközállománnyal. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét oly módon alakítjuk, hogy szolgálja a gyermek biztonságát, kényelmét megfelelően változó testméretüknek, biztosítva egészségük megőrzését, fejlődésüket, hozzájáruljon a tevékenységekhez kapcsolódó tapasztalatszerzési lehetőségekhez. Az udvar és az épület belső terei lehetővé teszik a mozgás- és játékgény szükségletük kielégítését.

A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket hozzáférhető módon és számukra biztonságosan helyeztük el. Az eszközök pótlását, felújítását pályázati, szülői és alapítványi lehetőségek segítségével oldjuk meg. Eszközállományunk bővítésében részt vállalnak óvónőink is, akik saját kezűleg készítenek játékokat, kiegészítő eszközöket. 2017-ben felújításra került a két gyermekmosdó, a felnőttmosdó, valamint részleges nyílászárócsere és az épület külső festésére is sor került.

Pályázati lehetőségeket kutatva és „Ady Endre Úti Óvodáért Alapítvány” támogatásával igyekszünk bővíteni és gazdagítani tárgyi eszközkészletünket.

2.3. Személyi feltételek:

Óvodapedagógusok száma:	5 fő
Óvodapedagógus –tanító:	1 fő
Szakképzett dajka:	4 fő
(Ebből 1 fő konyhás)	
Kertész-karbantartó:	1 fő
Pedagógiai asszisztens:	1 fő
Szakápoló:	1 fő

Összlétszám: 13 fő

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Óvodapedagógusaink személyisége meghatározó, segítő, elfogadó, támogató attitűdjük modellt értékű, magatartásuk mintaadó. Jelenlétük a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.

Nevelőmunkánk korszerűsítése érdekében rendszeresen képzéseken veszünk részt, illetve önképzéssel fejlesztjük módszertani eszköztárunkat.

Óvodapedagógusaink:

- főiskolai végzettséggel: 6 fő

Óvodapedagógusaink szakmai többletcompetenciái:

Gyógytestnevelés 1 fő

Tehetséggondozás 4 fő

Drámapedagógia 2 fő

Projektpedagógia 3 fő

DIFER 4 fő

Boszik program – sportedző 1 fő

Az óvodapedagógusok és az óvoda működését segítő **nem pedagógus alkalmazottak** összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelésünk eredményességéhez. Eredményes nevelőmunkánk érdekében támaszkodunk a nem pedagógus alkalmazottak munkájára – 1 fő szakképzett pedagógiai asszisztens, 1 fő egészségügyi végzettséggel rendelkező szakápoló, 4 fő szakképzett dajka, ebből 1 fő konyhai dolgozó és 1 fő karbantartó.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakember közreműködését vesszük igénybe.

3.A sajátos pedagógiai arculatunk, érték és célrendszerünk:

Óvodánk helyi programja komplex személyiségfejlesztésre irányuló saját pedagógiai program.

Sajátos pedagógia arculatunk:

- Projektrendszerű tanulásszervezés
- Élmenyalapú, játékba épített komplex tevékenységsszervezés
- Óvoda-család újszerű együttműködés, bevontság
- Verselés, mesélés, anyanyelvi nevelés

Pedagógiai értékeink:

A gyermek igényeihez és szükségleteihez igazodó egyéni bánásmód, az egyéni fejlődési ütemhez igazodó differenciálás, az öndifferenciálást lehetővé tevő változatos helyzetek, tevékenységek, módszerek biztosítása.

Kiemelten fontosnak tarjuk a gyermeki játéktevékenység közösségalkító, közösségformáló hatását nevelő munkánkban. Az egyéni és közösségi élmények meghatározó jelentőséggel bírnak az óvodai játék és tevékenység szervezésében. A közös élmények beépülnek az óvodai és a csoport hagyományok rendszerébe, erősítik az óvoda-család együttműködés gazdag tartalmi elemeit. Évszakhoz kapcsolódóan megjelenik egy kiemelt mese témafeldolgozása változatos formában. Az óvodai mindennapokban tudatosan és tervezetten szervezzük a mindennapi mozgás lehetőségét az óvodán belül és a szabadban egyaránt.

Célrendszerünk:

SZVÓ elem:	Pedagógiai programrész:
Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció: (érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés)	Érzelmileg kiegyensúlyozott, élménygazdag óvodai élet szervezése, közösségalkító, közösségformáló szokások, normák közvetítésével Óvoda-család újszerű együttműködés, bevontság
Játék és tevékenységben történő tanulásszervezés	Projektben történő tanulásszervezés Élmenyalapú, játékba épített komplex tevékenységek szervezése

Egészséges életmódra nevelés	A gyermekek mozgásigény szükségletének kielégítésére a nap bármely szakaszában lehetőség van. A szabadban szervezett és óvónő által irányított módon változatos mozgásformákat, mozgásos játékokat és énekes játékokat szervezünk. A szabadidő hasznos eltöltése érdekében hetente szervezett formában Ovi-focin vesznek részt a gyermekek
------------------------------	--

3.1. Értékazonosság, előnyös különbözőség az óvodai csoportjainkban

A SZVÓ pedagógiai értékei meghatározzák és értékékként közvetítik az egységes szemléletet, mely teret és lehetőséget ad tagóvodánk sajátos arculatának kialakítására.

- Projektrendszerű tanulásszervezés
- Élmiényalapú, játékba épített komplex tevékenységsszervezés
- Óvoda-család újszerű együttműködés, bevontság
- Verselés, mesélés - Zeg-Zug mesék
- 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

Ezek az előnyös különbözőségek határozzák meg mindennapi óvodai nevelésünk sokszínűségét, kínálatát, változatos nevelési módszereink eljárásaink megválasztását.

3.2. Alapelveink:

- a gyermeki személyiség elfogadása, szeretetteljes gondoskodás, megbecsülés és különleges védelem
- a család joga és kötelessége a gyermek nevelése, óvodánkknak kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepe van
- a gyermek egyéni képességeinek, készségeinek kibontakoztatása differenciált bánásmóddal
- a gyermeki személyiség teljes kibontakozása, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával
- minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben
- a játékon és a változatos tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó emberi értékek közvetítése
- az óvoda és a család együttműködése a bevontság biztosításával: a családi, társadalmi értékek és normák megerősítése, támogatása, formálása
- Építünk a gyermekek nyitottságára, hozzásegítjük, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitás, a keresztény kulturális értéket hordozzák, annak megbecsülésére nevelve. Tiszteljük és elfogadjuk az eltérő identitást, kulturális különbözőségeket, az elkülönülő kultúrák együttlését.
- anyanyelvi nevelés és a kommunikáció fejlesztése
- az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülése, megkötések csak a gyermek érdekének védelmében
- Intézményünk inkluzív szemlélete a befogadás: kölcsönös segítőkészség értékein és a másság felé természetes odafordulás értékein alapul.
- A sajátos nevelési igényű gyermek teljes értékű ember.

3.3 Nevelési célunk:

A gyermek személyiségének kibontakoztatása az életkornak és az egyéni sajátosságoknak figyelembevételével harmonikus fejlődés elősegítése.

3.4 Küldetésnyilatkozat:

Küldetésünknek tekintjük gyermekeink számára ablakot nyitni a világ dolgainak megismerésére és azok tevékenység közbeni felfedezésére. Közösen megalkotott és képviselt pedagógiai gyakorlatunk, szaktudásunk a biztosíték gyermekeink személyiségének kiteljesedésére.

Elhivatottak vagyunk:

- a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése,
- az egyenlő hozzáférés,
- a gondoskodás,
- az óvodánk kiegészítő szerepének a családi nevelésben,
- és az innovatív pedagógiai törekvések mellett.

Dolgozóink szemléletmódja, nevelési gyakorlata garanciát jelent arra, hogy óvodásainkban megalapozza azon készségeket, képességeket, amelyek hozzájárulnak a társadalomba való biztos eligazodásukhoz, az élethosszig tartó tanuláshoz.

Jövőképünk:

Programunk alapértékei, külső-belső környezetünk esztétikus megjelenítése, szakmai felelősségvállalásunk váljanak kisugárzó erővé.

Óvodánk olyan intézmény szeretne lenni, ahol a gyermekek jól érzik magukat: felszabadultan és tevékenyen élik óvodás napjaikat, élményekkel és játékkal fedezik fel a környezetüket, barátokat szereznek, és- később megőrizve óvodáskor élményeit, emlékeit- szívesen mesélnek róla.

4.A „Mi” óvodásaink –gyermekkép:

Óvodásaink érdeklődőek, nyitottak, önállóak, érzelmi akarati erkölcsi szellemi és biológiai értelemben is egyedi személyiség vonásokkal rendelkeznek.

Óvodásaink fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A gyermekeknek életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

A gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszünk szeretetteljes, magas színvonalú nevelést biztosítva: készségeik és képességeik optimális fejlesztésével, a gyermeket körülvevő megfelelő tárgyi környezet biztosításával.

Megteremtjük a feltételeket ahhoz, hogy minden gyermek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányuk csökkenjen.

Gyermekek nyitottak, természetes módon fedezik fel az őket körülvevő világot. Érdeklődőek, kíváncsiak kérdéseiket, kéréseiket, véleményüket, bátran, őszintén nyilvánítják ki.

Óvodáskoruk végére kellő önbizalommal, önállósággal, tanulási vágygal rendelkeznek. Tudnak egymáshoz és alapvető szokásokhoz, szabályokhoz alkalmazkodni.

5.A „MI” óvodánk- óvodakép:

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Nevelésünk a családi nevelést kiegészítve hozzásegíti a gyermekeket, hogy eligazodjanak az őket körülvevő világban és megismerjék annak értékeit.

Óvodánk nyitott, befogadó, a gyermeki igényt és szükségletet figyelembe véve az egyéni készségek és képességekre alapozva biztosítja a gyermeki fejlődést.

Óvodában az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció teljesülésével a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei.

Pedagógiai programunk tartalmi elemei, keretei biztosítják, hogy a gyerekek új ismereteket szerezzenek, meglévő ismereteiket, készségeiket, kíváncsiságukat megismerési vágyukat kielégíthessék.

Óvodai nevelésünk célja az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése a gyermeki személyiség kibontakoztatása, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Óvodánkban a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

Sokszínű tevékenységen keresztül biztosítjuk az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakat, az emberi értékek közvetítését.

Programunkban kiemelt szerepet kap az óvoda és a család kapcsolatának újszerű tartalma. / Jeles napokhoz kapcsolódó együttes tevékenységek, belső tagóvodai pályázatok meghirdetése alkotások, makettek készítésére stb./

6. Óvodai nevelésünk feltételei:

- Az óvodai nevelés meghatározója az óvodapedagógus személye. Tervező munkája tudatos, pedagógiai jelenléte modellértékű, mintanyújtó.

- Nyelvhasználata igényes, választékos, munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál, közvetíti anyanyelvünk értékeit. Tudatosan ösztönzi a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját.

- Az óvodapedagógus személyisége biztató, bátorító, bizalmat sugároz, ösztönző módszereivel segíti a gyermekek aktív részvételét a tapasztalatszerzés folyamatában.

- Óvodapedagógusaink szerepe elsősorban facilitátor, folyamatosan felkeltik, fenntartják, megőrzik a gyermekek motivációját, tanulási kedvét. Segítik, támogatják a gyermekek tapasztalat és ismeretszerzését és biztosítják az ehhez szükséges feltételeket és forrásokat.

- Önképzéssel, továbbképzéseken való részvétellel folyamatosan bővítik ismereteiket, módszertani eszköztárukat.

- Együttnevelési esélyeket hordozó lehetőségeket biztosítunk a kulturális értékek egyenrangú megjelenítésével, az önazonosság és a nemzeti identitás megőrzésével.

- Korszerű óvodapedagógiai módszerekkel, a szülőkkel való partnerei együttműködéssel kívánjuk az eredményes együttműködést megvalósítani a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeink hatékony nevelése érdekében

6.1 Az óvodai élet megszervezése:

Cél: A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődése, fejlesztése.

Feladat:

- Megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek szervezése.
- Növekvő időtartamú csoportos foglalkozások tervezése, szervezése.
- Napirendünk folyamatos, rugalmas, igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez.
- A rendszeresség és az ismétlődések biztosításával érzelmi biztonságot teremtünk a gyermeknek.

7. A megvalósulás megkülönböztető kritériumai, döntő tényezői

7.1 Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció (érzelmi, erkölcsi, és közösségi nevelés)

Cél: Érzelmileg kiegyensúlyozott, élmény gazdag óvodai élet szervezése, közösségalkotó, közösségformáló szokások, normák alakításával, állandó értékrend közvetítésével.

Feladat:

- Derűs, kiegyensúlyozott, érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtése a biztonságot és biztos eligazodást megsegítő jó szokások, szabályok közösségi normák alakítása.
- Pozitív érzelmi kötődés alakítása az óvoda dolgozói – gyermek, a gyermek-gyermek között.
- A közösen megélt élmények feldolgozásával az „ÉN” és „MI” élmény megélése az összetartozás erősítése, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának szokás- és normarendszerének megalapozása.
- Az óvodapedagógus érték közvetítő nevelői tevékenységén keresztül ismertesse meg a gyerekeket a szűkebb és tágabb környezetükkel a szülőföldhöz való kötődés, a hazaszeretet alapjaival.
- Az óvodapedagógus idézzen elő olyan helyzeteket, ahol lehetőség nyílik a természet szépségeinek meglátására, az emberi környezetben megmutakozó jó és szép, megbecsülésére.
- Az óvodapedagógus teremtsen olyan helyzeteket, ahol az elfogadást, befogadást a gyerekek megtapasztalhatják, megélhetik./ szocializáció, közösségi játékok, társadalmi vonatkozású/.
- Pedagógiai nevelőmunka hatékonyságának fejlesztése a szocializációs feladatok tervezése során, különös tekintettel jelenjen meg az egymásra figyelés, a magasabb rendű erkölcsi normák fejlesztése az egymás tisztelete, a szeretet, elfogadás, a barátságos viselkedés, megértés és az emberek különbözőségének vonatkozásában.
- Az éves tevékenységi/projekt tervek szocializációs feladatainál tervezzük a közösségi élet, a magasabb rendű, erkölcsi, akarat, esztétikai érzelmek, a magatartási – viselkedési tulajdonságokat fejlesztő, a keresztény kulturális értékek (hagyományok, ünnepek) valamint az állampolgári nevelést megalapozó nevelési feladatainkat. (patrióta – lokálpatrióta nevelés).
- Az óvodai mindennapokban a gyerekek nevelése során jelenjenek meg jó szokásokat, normákat-szabályokat megerősítő értékek közvetítése az óvodapedagógia eszközeivel: beszélgető kör szervezése, szituációs játékok, bábjelentek, tanulságos történetek előadásával.
- Az óvodapedagógus valamint az óvoda alkalmazottjainak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű legyen.

- Az óvodai hagyományok, ünnepek tartalmában közvetítjük a keresztény kulturális értékeket a nemzeti identitás megőrzéséhez a családhoz való kötődés pozitív élményét, érzését.
- Az óvodai felvétel előtt személyes kapcsolat kialakítására biztosítunk lehetőséget óvodánkban Ovi - kukucska formájában.
- A felvételt követően szülői értekezleten tájékoztatjuk az új szülőket, egyeztetjük a családlátogatás időpontját.
- A nevelési év indítását megelőzően a csoport feltételrendszerét felülvizsgáljuk, felújítjuk.
- Az anamnézis lap mellé lehetőség szerint a szülő csatolja a státuszvizsgálati lapot.

7.2. Játék, élményen alapuló tanulásszervezés

Cél:

Élményen alapuló komplex tevékenységek szervezése és játéktevékenység biztosítása, amely a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára épül és engedi a szabad választás lehetőségét. Olyan- a megtapasztalást, gyakorlást önkifejezést biztosító - környezet megteremtése, amelyben kiemelt szerepet kap az anyanyelvi nevelés és értelmi fejlesztés az óvodapedagógus által teremtett kommunikációval / kérdéskultúra, probléma helyzetek teremtése/.

Feladat:

- Élményszerű környezet megteremtése, amelyben a gyermek szabadon választhat.
- Az óvodapedagógus tudatosan, tervezetten felkészül probléma helyzetek teremtésére, mely gondolkodási műveletek végrehajtására ösztönzi a gyermeket.
- A pedagógus tudatos jelenlétével szükség és igény szerinti együttjátsszik a gyermekekkel, támogató és ösztönző magatartásával mozgósítja és aktivizálja a gyermeki önmegvalósítást./alkotó folyamatok: tervez, szervez, megvalósít/.
- Az óvodapedagógus a mindennapi tevékenységekben (játékidőben), beszélgetéseket, interaktív kommunikációs helyzeteket kezdeményez. Személyes példamutatásával mintát ad anyanyelvi értékeink megismerésére, megbecsülésére.
- Pedagógusok a közös értékrendben alapuló, azonos nevelői hatásokat biztosítják a gyermekek felé.
- Óvodapedagógus párhuzamos tevékenységeket szervez a társas együttműködés erősítésére.
- Differenciált tevékenységek biztosításával készség, képességfejlesztést végez.
- Felismeri a kiemelkedő képességű gyermeket és támogatja fejlődését.
- Korszerű módszereket beépíti a tanulásszervezés folyamatába.
- Tevékenység repertoárt biztosít a gyermekek számára.
- Egy tevékenységen belül megoldási lehetőségeket biztosít.
- Különböző szintű ismeretszerzési lehetőségeket alkalmaz a gyermeki érdeklődés és tudásvágy felkeltésére.
- Vázlatban napi folyamatrögzítés módszerét alkalmazza a projektek feldolgozása során.

7.3. Egészséges életmód alakítása

Cél: Az óvodai élet és a családi élet szokásrendszerének összehangolása a gyermekek testi-lelki kiegyensúlyozott fejlődésének érdekében. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása.

Feladat:

-Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

- Udvari élet szervezésekor gazdag mozgásformákat és játékos mozgásokat szervezünk a szabadidő hasznos eltöltésére.

- A nap bármely szakában lehetőséget teremtünk a –csoport szobában és a folyosón- a mozgásigény és szükséglet kielégítésére.

- A megfelelő szokások és szabályok alakításával a környezettudatos magatartás megalapozása, környezet alakítása, rendbetétele, védelme, óvása.

- A környezettudatos magatartás értékeinek a családokkal együtt közös formálása, értékközvetítése.

- A gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges és egészséges környezet biztosítása.

-Épüljenek be tudatosan tervezett és rendszeres mindennapi mozgásos percek a napirendbe csoportszobában és szabadban egyaránt.

- Rugalmas napirenddel biztosítjuk az óvodai tevékenységek közötti átmenet zavartalanságát.

7.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél:

Anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása.

Feladat:

- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása.

- Naplezáró tevékenységekbe épüljenek be az anyanyelvi játékok, játékos nyelvyakorlatok.

-A beszélő környezet, helyes mintaadás és szabálykövetítés az óvodai nevelőtevékenység egészében jelenjen meg.

-A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, tapasztalataira, élményeire építve változatos tevékenységeket biztosítsunk.

-A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, gyakorlása, valamint az értelmi képességek fejlesztése.

8.Általános tevékenységi formák és feladatok:

8.1. Játék

A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A gyermeknek a játék a legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége. A játék során fejlődik megismerő tevékenysége, pontosabbá válik a valóságról alkotott képe.

Cél:

- A játék során kiemelt jelentőséget kapjon a mozgás és az egész személyiséget fejlesztő élményt adó tevékenység, melyben a gyermekek vágyaik, ötleteik kibontakoztatására képesek
- A megismert társadalmi normákat és szabályokat alkalmazzák az együttjátás során.

Feladat:

- Közös élményszerzési lehetőségek biztosítása, melyhez érzelmileg is kötődnek a gyerekek és a fantáziájuk kibontakoztatásával hozzájárul a játékos tevékenységszervezéshez és a játéktémák kiteljesedéséhez.

- Az elmélyült gyermeki játék kibontakoztatásához szükséges feltételek megteremtése-játsszóhelyek kialakítása a különböző játékformákhoz/ gyakorló, konstruáló, szabály- és szimbolikus játék/, anyagok, eszközök biztosítása, idő, csoportlétkör kialakítása.
- Az óvodapedagógus tudatos jelenlétével szükség és igény szerinti együttjátszásával, biztosítani az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Támogató, serkentő, feltételteremtő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival mintát nyújtani.
- A játék megjelenítése a játékos tevékenység szervezésben.

8.2 Verselés, mesélés

Cél: A magyar, népi, klasszikus és kortárs alkotások megismertetésével a gyermek személyiségének komplex fejlesztése.

Feladat:

- Az életkornak, a gyermek érdeklődésének megfelelően válassza ki és tervezze meg az irodalmi alkotásokat, melyek képszerű, fantáziára ható bemutatása élményt nyújtson: óvónői mesemondás, bábjáték, mesélés rajzolással, téri képsorozatok, illusztrációk „olvasása”. Jelenjenek meg benne a népköltészet, népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei.
- Szakmai felkészültségének egyik alapja, hogy rendelkezzen igényes „Irodalmi tárházzal”. A magyarság történelmét feldolgozó mondavilág meséi (pl. A csodaszarvas, Mátyás király meséi)
- Érzelmi biztonságot nyújtó, nyugalmas színtér és hozzájuk kapcsolódó szertartások és szimbólumok kialakítása/ mesehívogató, mesegyertya, furulya /
- A gyermeki vers- és mesealkotás mozgással és ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés érdekében, saját meseköltés.
- Az érzéseit, gondolatait az emberi belső világ érzelmi viszonyait, viselkedésformáit a bábozás és dramatizálás eszközeivel közvetítse a gyermekek felé.
- A gyermekekkel közösen mesealbumok, mesekönyvek, leporellók készítése, kedvenc és hallott mesékből.
- Olyan irodalmi alkotások válogatása, feldolgozása, amelyek különösen alkalmasak a gyermek világgépének, szemléletének alakítására.
- Sajátos dramaturgiai megoldások, drámapedagógiai módszerek alkalmazása.
- A meseválasztás szempontjai, kritériumai, népi kultúra és néphagyományok ápolása, a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztése.
- A szocializációt erősítő identitás alakításával a gyermeki önkifejezés, önmegvalósítás támogatása.
- Komplex személyiségfejlesztő hatás biztosítása.
- Mindennapos mesélés, mondókázás és verselés.

8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A Cél: Óvodásaink zenei érdeklődésének felkeltése, zenei anyanyelvük megalapozása, a zene szeretetére, tiszteletére nevelés. Szívesen énekeljenek, mondókázzanak, játsszanak énekes játékokat. Népdalok, néptáncok, népi játékok által zenei ízlésük formálása. Igényesen válogatott művészeti alkotások hatására fejlődjenek zenei képességeik a ritmus, egyenletes lüktetés, ének, hallás, mozgás és a kreativitás területén.

Feladat:

- Az óvodapedagógus rendelkezzen megalapozott szakmai – módszertani tudással.
- A zenei anyag igényes kialakítása, összeállítása a gyermekek életkorához igazodóan. Az óvodapedagógus rendelkezzen zenei anyaggyűjteménnyel.
- A mondókákat, énekes játékokat a magyar gyermekjáték magyar hagyomány anyagából és a művészi értékű, a magyar népzene sajátosságaira épülő komponált gyermekdalokból merítse.
 - Zenei élmény nyújtása közvetlen élő zene alkalmazásával, tiszta énekhanggal, igényes mozgáskultúrával, hangszerhasználattal.
- Zenehallgatás élménynyújtása: az óvodai mindennapokban természetes módon jelenjen meg az óvónői ének.
- A zenehallgatási anyag összeállítása során magyar népdalokból, a rokon-és más népek dalaiból, magyar és külföldi énekes és hangszeres műzenei szemelvényekből, kortárs művészeti alkotásokból merítsen.
 - Néptánc elemeinek megismertetésével, tánclépésekkel harmonikus, esztétikus mozgás elősegítése.
 - Játékos mozdulatokkal, tánc és mozgáselemekkel a dalok és mondókák ritmusának megismertetése, az egyenletes lüktetés érzékeltetése.
 - Felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés váljon a gyermek mindennapi tevékenységének részévé.
- Változatos módszereket alkalmazzon a zenei készségek és képességek fejlesztéséhez. (éneklés, hallás, egyenletes lüktetés, ritmus, harmonikus-esztétikus mozgás, kreativitás)
- A tervező és gyakorlati munkában jelenjen meg a szakmai munkaközösség által kidolgozott szakmai tartalmak.

8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél: Óvodásaink az ábrázolás különböző formáival és eszközeivel alkotó módon éljék át és alkossák újra élményeiket. Jelenítsék meg belső képi világukat az önkifejező tevékenységekkel. A szűkebb és tágabb környezetben legyenek nyitottak a vizuális élmények befogadására, melyek elősegítik esztétikai igényességük kialakulását.

Feladat:

- Az egész nap folyamán hely és változatos eszközök biztosítása az ábrázoló tevékenységekhez.
 - A vizuális technikák épüljenek egymásra.
- Igényes, esztétikus környezetet alakít ki, valamint megteremti annak lehetőségét, hogy a gyermeki alkotások bemutatásra kerüljenek, az esztétikai élmény befogadására alkalmas teret adjon. (pl. ovi galéria, gyermekrajz kiállítás, gyermekrajz pályázat alkotásai).
- A meghirdetett óvoda- család belső pályázataira készített produktumokból kiállítás szervezése a közös helységeiben.
 - A változatos anyag, eszköz és technika /rajzolás, festés, mintázás és kézimunka/ megismertetésével a gyermek kreatív önkifejezésének elősegítése.
- Az óvodapedagógus a tevékenységeket differenciálja, lehetővé teszi a gyermekek számára a választást /öndifferenciálás/.

- Témák feldolgozása során kész és félkész produktumok készítése, a gyermeki alkotásokat a játékos felfedező tevékenységben felhasználjuk.

-A különböző vizuális technikák szabad tevékenységként való gyakorlása mellett, (pedagógiai céllal) biztosítjuk a 4-5 éveseknek a nagyobb felületű kevésbé tagolt formák színezésének lehetőségét, majd az 5-6-7 éveseknek fokozatosan vezessük be az egyre tagoltabb formák színezési feladatait.

- Tervezési útmutató követése a SZVÓ pedagógiai programja alapján életkoronkénti megosztásban.

- Múzeumok, kiállítások látogatása, ismerkedés a népművészeti alkotásokkal szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal és más népek művészetével.

8.5. Mozgás

Cél: Természetes mozgáskedvre való támaszkodással a mozgás megszerettetése, a testi-lelki harmónia megteremtése az egészséges életvitel kialakítása

Feladat:

- A heti rendünkben rögzített szervezett mozgásos napon biztosítjuk gyermekeinknek a mozgásos játékeszközök és tornaszerek szabad választását, mellyel erősíthetik testi képességeiket. A projekttemához kapcsolódó mozgásfejlesztő feladatok, mozgásos játékok beépítése történik.

- A mindennapi szabad mozgás biztosítása - a csoportszobában és a folyosón- a mozgásfejlesztő játékeszközök szabad választásával, kapcsolódó szokások kialakításával.

-Mozgásos játékok, tevékenységek, tervezésével, alkalmazásával az erő és az állóképesség fejlesztése.

- Az udvari intenzív mozgás tudatos szervezése, szervezett, mindennapos együttmozgás 10 percen- „mindennapi percek”

- A gyermekek minden héten egy alkalommal szervezett formában a szabadidő hasznos eltöltésében Ovi-focin vesznek részt.

- Udvari élet szervezésekor gazdag mozgásformákat és mozgásos játékokat szervezünk a szabadidő hasznos eltöltésére.

-A komplex testmozgásokkal,- melyek beépülnek az óvodai nevelés egyéb területeibe is-, a gyermek személyiségének fejlesztése.

-A spontán megjelenő mozgásos tevékenységek lehetőségének biztosítása az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve.

- Rendszeres testmozgással, a pszichomotoros készségek és képességek kialakítása, formálása és fejlesztése.

8.6. Külső világ tevékeny megismerése

Cél: Óvodásaink és szüleik környezettudatos magatartása és szemlélete alakuljon, formálódjon. Óvodásaink minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből. Ismerjék nemzeti értékeinket, lakóhelyükre jellemző hagyományokat, szokásokat, a tárgyi kultúra értékeit a közösséghez való tartozás élményét.

Feladat:

- Olyan szokások, viselkedési formák kialakítása, amelyek segítenek a környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában.
- A gyermekek meglévő ismereteire alapozva, lehetőség biztosítása, hogy alkalmi és folyamatos megfigyelés, gyűjtés, szimulációs játék, egyszerű kísérlet alkalmával minél több érzékszerv bevonásával tapasztalhasson: megfigyelések, kísérletek, felfedezések, ismeretek és tudás megszerzése.
- Életterek, az ember, természet, társadalom összefüggései, következtetések, gondolkodási és megismerő folyamatok, önálló véleményalkotás, döntési képességek fejlesztése.
- Témákhoz kapcsolódó tudatosan szervezett élményszerzési lehetőségek biztosítása.
- „Gyűjtőpolc” kialakítása a hozott és gyűjtött eszközök tárháza, folyamatos bővítése.
- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését, és természetes élethelyzetben lehetővé teszi számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését, a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyainak megtapasztalását.
- Lokálpatriotizmus erősítése, hogy óvodásaink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetüket, annak néhány nevezetességét: A város, ahol élünk, a Föld, mint bolygó, annak környezeti sajátosságai, nevezetességei, közintézményei, nemzeti – városi ünnepek, nemzeti szimbólumunk, jelképeink.
- Képviselje és közvetítse a gyermekek felé a keresztény kulturális értékek, a magyarság, hazaszeretetet a szülőföldhöz és családhoz való kötődés érzését hagyományaink ünnepeink tiszteletét. Hazafiasságra nevelés!

8.7. Munka

Cél: A gyermekek értékteremtő, együttműködő képességének fejlesztése, játékos, öntevékeny keretek között. A munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakítása.

Feladat:

- A nap szervezésének folyamatában idő és tér biztosítása, hogy a gyermekek belső késztetésük által fakadó tevékenységeiket kigyakorolhassák, sikeresen végezhessék.
- A munkához és munkajellegű tevékenységekhez kapcsolódó jó szokások kialakítása.
- Az önkiszolgáló tevékenységekhez szükséges feltételek biztosítása az önállóság fokozása.
- A környezet kialakítása, rendjének megtartása közösségi szokásainak kialakítása.
- Egyéni és csoportmegbízások a közösségért végzett tevékenységek szokásai: teremrendezés, mosdói feladatok, növény és kisállat gondozás.
- Az udvari környezet alakítása kapcsolódó eszközök biztosítása, jó szokásainak folyamatos tartása: levélszedés, gereblyezés, szemét gyűjtés virágoskert gondozás.
- Családokkal való együttműködés a gyermekek önállóságának érdekében.

8.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

Cél: Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben a gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése a világ megismerésére, felfedezésére ösztönzés, az összefüggések megláttatása, ismeretek rendezése egyénre szabottan.

Feladat:

- Tanulást támogató, szeretetteljes környezet kialakítása, amely során a pedagógus épít a gyermekek előzetes ismereteire, tapasztalataira, élményeire.

-Az óvodapedagógus feladata a személyesség biztosítása, sokszínű játéktevékenységgel és együttjátszással, csoportos tevékenységgel a gyermeki érdeklődés fenntartása.

- A gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése: megfelelő eszköz, idő biztosításával, inspiráló, támogató óvodapedagógiai attitűddel, tanulási helyzetet támogató kommunikációval.

- A gondolkodási folyamatok fejlesztéshez felhasználja a gyermeki alaptevékenységeket, a játékot: teremtsen problémahelyzeteket. A megismerés – érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség fejlesztése és megértés megvalósítása az óvodapedagógus kizárólagos feladata és felelőssége!

- Problémahelyzetek teremtésével, kérdéskultúrával ösztönözzük a gyermeket az önálló felfedező tanulásra, építve a gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára.

- A cselekvő aktivitás lehetőségének megadásával, az érzékelésen – észlelésen alapuló, sokszínű tapasztalás biztosítása, az oksági viszonyok és az eredmény közötti összefüggések megláttatása.

- Lehetőség biztosítása a próbálgatásokban történő szabad asszociáció átélésére, egyféle ismeret különböző módon való megmutatására, gyakorlására, a probléma feldolgozás folyamatában a mit, miért, hogyan kérdések megválaszolására.

-A divergens gondolkodás fejlődésének támogatása a kivárás, bátorítás, és a játékosság biztosításával.

- Személyre szabott, pozitív visszajelzésekkel, értékeléssel növeljük önbizalmukat, alakítjuk ÉN képüket.

- Műveltségtartalmak, ismeretek bővítését, rendszerezését projektrendszerű tanulásszervezési módszerrel valósítjuk meg.

- Az óvodapedagógus sokfajta a differenciálásra is alkalmas eszközt biztosítson elegendő mennyiségben és minőségben, és azok legyenek elérhetőek egész nap a gyermekek számára.

- Az élményszerző és lezáró tevékenységek tudatos tervezése, szervezése.

- A projekt megvalósulás időtartama 2-3 hét, melyet egy hét „kiürülés” szakasza követ, ekkor kerül sor az egyéni fejlesztésre és az élmények kijátszására.

- Gyermek megfigyelése, adatok megfigyelő lapon való rögzítése

- Egyéni kompetencia erősítése, kibontakoztatása.

- Mérés eredmény megosztása a szülőkkel.

- Pedagógiai munka színvonalának fejlesztése érdekében szakmai műhelymunka, esetbeszélés alkalmával tapasztalatadás.

Az egyes tevékenységek megvalósulását segítő eszközöket a SZVÓ által meghatározott eszközlistához igazítjuk.

Óvodánkban alkalmazott tanulási formák:

- Utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- Spontán játékos tapasztalatszerzés
- Játékos, cselekvéses tanulás, felfedezés, változatos játéktémák, módszerek tervezése.
- Cselekvéses tanulás, felfedezés – saját élményű tanulás biztosítása.
- A pedagógus munkája során építsen a gyermekek előzetes, más forrásokból szerzett tudására,
- Gyermeki kérdésekre- válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés biztosítása, amely magába foglalja a különleges bánásmódot igénylő gyermekek eltérő igényeit is.
- Gyakorlati problémamegoldás.
- Témák komplex feldolgozása.
- A téma egységek projekt rendszerű feldolgozása.

8.9 Differenciálás

Cél: saját, belső tanulási út bejárása öndifferenciálás az egyéni fejlődés szolgálatában. A személyiségfejlődés szenzitív szakaszaihoz igazodó, a választás szabadságát biztosító egyéni fejlesztési eljárások beépítése a nevelési folyamatba.

Feladat:

- Tudatos tervezés, a gyermeki fejlődést hármás differenciálási szintbe soroljuk: előkészítő-, haladó-, optimum szint. Tervezésünk során a feladatok módszerek, eljárások ezekhez igazodnak, és a mindennapi tehetség gondozás feladatit is tartalmazzák.
- A tevékenységekhez többféle, változatos és alkalmazási nehézségben különböző lehetőséget biztosító eszközök és alapanyagok egyidejű elérhetőségének megteremtése.
- Óvodai nevelési eljárásaink hatékonyságának alapja, hogy támogatjuk ezt a sajátos fejlődési ütemet. Ismerjük a gyermekek adottságait, fejlettségük mutatóit, személyiségük jellemzőit, érdeklődési körüket, igazodunk személyiségükhöz, különbözőségükhöz.
- A tanulást, felfedezést, kreativitást támogató környezet megteremtésével a feladatok megoldásához szükséges időtartam biztosításával differenciált körülmények megteremtése.
- A tanítás-tanulás folyamatában a különböző nehézségű feladatok egymásra épülése.
- A gyermekek közötti kooperáció lehetőségének biztosítása, mely lehetővé teszi a választást, társas együttműködést.

Differenciálás lehetőségei:

- az óvodai élet időkereteivel,
- célokban,
- feladatokban,
- a feladatok nehézségi fokában,
- módszerekkel,
- eszközökkel,
- elsajátítás idejében
- elsajátítás tempójában
- egyéni bánásmóddal

- munkaformával
- pozitív visszajelzésekkel
- képességek fejlesztésében
- tartalom feldolgozásában
- tevékenységek megszervezésében
- technikai megoldásokban

8.10. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

Cél: A gyermeki személyiség fejlődésének segítése személyre szabott pozitív értékeléssel.

Feladat:

- Az óvodapedagógus ismerje a gyermekek egyéni érési sajátosságait.
- A megfigyelések és mérések eredményeinek és konkrét fejlesztő értékelésének rögzítése.
 - Adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzési, értékelési módszereket használjon személyre szabott, pozitív értékelést alkalmazzon.
- A pedagógus árnyaltan alkalmazza verbális és metakommunikatív visszajelzéseit.
 - A kialakított és megismert szokásokhoz, szabályokhoz igazítsa értékelését, ismerje el a gyermekek erőfeszítéseit.
- Változatos értékelési módszereket tervezzen.
- Egyértelmű, tárgyilagos, rendszeres visszajelzéseket adjon.
- Konkrétan, cselekvéshez kötötten értékelje a gyermeket.
 - Támogassa a gyermekek ön- és társas értékelésének alakulását, fejlődését.
- Fejlessze a gyermekek önértékelési képességét, pozitív énkép alakulását, az önbizalmuk erősödését szociális tanulással.
- Tájékoztassa a szülőket az értékelés területeiről, szempontjairól.
- Az óvodapedagógus alkalmazza az önreflexiót a pedagógiai folyamatok tervezése és megvalósítása után.

8.11. Az óvodai nevelés záró szakasza

Cél: az óvodáskor végére a gyermekek belső érése, a családi és óvodai nevelési folyamat eredményeként éri el az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. Éri el az iskolai munkához szükséges testi, lelki és szociális érettséget.

Testi változások:

- megváltoznak testarányaik
- megkezdődik a fogváltás
- testük arányosan fejlett, teherbíró

- mozgásuk összerendezettebb
- harmonikus finommozgásra képesek
- mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteiknek kielégítését szándékosan tudják irányítani.

Lelki változások:

- Nyitott érdeklődéssel várják az iskolát.
- Érzékelésük, észlelésük tovább differenciálódik /téri – vizuális - akusztikus/
- Térben jól tájékozódnak, mozognak
- Testsémájuk kialakult.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.
- Megjelenik a szándékos figyelem.
- Növekedik a figyelem tartalma, terjedelme.
- Kialakulóban van az elemi gondolkodás.

Feladatok:

- A gyermek motivációs bázisának szinten tartása.
- Konstruktív, tudatosan tervezett és irányított tevékenységek szervezése.
- Az óvodapedagógus kérdéskultúrájának fejlesztése.

Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően kommunikál, beszél, gondolatait mások számára is érthető módon fejezi ki. Az alapvető ismeretek birtokában van környezetével és önmagával kapcsolatban is.

Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, életükben kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti-társadalmi környezetének megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Rendelkeznek elemi mennyiségi ismerettel.

Szociálisan érettek egyre több szabályhoz tudnak alkalmazkodni, késleltetni tudják szükségleteik kielégítését. Feladattudatuk kialakulóban van.

A feladatok egyre eredményesebb elvégzéséhez kitartóbbak, alakuló önfegyelmük–önállóságuk - munkatempójuk alkalmassá teszi őket az iskolai életre.

Az „óvodáskor záró szakaszának” megvalósítására irányuló szakmai feladatok (5-6-7 éves gyermekek)

Cél:

A 5-6-7 éves korú óvodában maradó gyermekeink számára, olyan nevelési hatásokat biztosítani, amely a tanuláshoz elengedhetetlenül szükséges képességekben eltérő fejlettséget mutató területekre intenzív fejlesztő hatást gyakorol.

A programrész teljesítésének idő intervalluma: a nagy életkorú csoport esetében a 2. félév időszakára valamint a 4. évre óvodában maradó gyermekek nevelésére vonatkozik.

Feladatok:

- tanulási helyzetekben a gyermeki részvétel időben egyre tartósabbá váljon
- a napirendbe tudatosan tervezze az irányított tevékenységek idejét (15-20’)
- a tervezett tevékenységek tartalmilag kapcsolódjanak
- rugalmas időkeretek biztosítása
- kötött szervezeti forma kialakítása a délelőttben
- 2 óra időtartam biztosítása a szabadlevegőn tartózkodásra
- tervezett mozgásos és kognitív tevékenység tartalom napi tervezése
- lehetőség szerint a délutáni pihenés időtartamának fokozatos rövidítése, második félétől elhagyva azt, és helyette aktív tevékenységeket szervez óvodán belül – kívül, előre megtervezett módon heti lebontásban
- az irányított tevékenységekben megjelennek: az önállóságra irányuló beépült normák, az önellátás „technikai” folyamatai, váratlan helyzetekben a beépült normák képviselése
- gazdag élmény és tevékenységkínálat biztosítása
- a kötött szervezeti formában tervezett, szervezett, irányított tevékenységek tartalma:
- a gyermek személyes adatainak biztos ismerete, alkalmazható tudás
 - napszakok és kapcsolódó tevékenységek ismerete
 - gyalogos közlekedés szabályainak elsajátítására
 - a szűkebb lakókörnyezet biztos ismeretére, abban való eligazodásra
- a környezet élő-és növényvilágának ismeretére
- az öltözködés és az időjárás összefüggéseinek tudására
- a természeti és társadalmi környezet megismerése
- elemi mennyiségi ismeretek gyakorlására
- térben, időben tájékozódásra
- szókincsbővítésre
- fonémafejlesztésre
- ritmusfejlesztésre
- homogén és vegyes csoportban egyaránt csoportközi, délelőtti, délutáni tevékenységek szervezeti formájának és tartalmának tervezésére
- Az óvodai nevelés záró szakaszában (5-6-7) éves korban az óvodapedagógus adott nevelési évben a megfigyelések és DIFER mérés eredményeire épülve gyermekenként 1-1 egyéni fejlesztési tervet készít.
- A 4. éves óvodások részére évente 2 db. Egyéni fejlesztési terv készítése, a megfigyelések, a DIFER és a szakértői javaslat ismeretében. Az Egyéni fejlesztési terv készítését megelőzően konzultáció történik az óvodapedagógus és az FVH csoport szakpedagógusa között.

9. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

1. különleges bánásmódot igénylő gyermek,
 - a. sajátos nevelési igényű gyermek,
 - b. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
 - c. kiemelten tehetséges gyermek,
2. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Feladatok:

- A csoportban a gyermek- fogadás feltételeinek megteremtése.
- A gyermek-csoport felkészítése a befogadásra.
- A gyermeket az óvodapedagógus a szocializáció területén megfigyeli, eredményét értékeli.
- Az óvodapedagógus a speciális szükségletéhez kapcsolódóan egyéni tervezést végez.
- Az óvodapedagógus segíti gyermeket a napi integráló nevelő-munkában.
- A szakértői vélemény alapján az óvodai integrációs feladatokat egyéni fejlesztési tervben rögzíti és megvalósítja.
- A szülő rendszeres tájékoztatása.
- A gyermeket segítő szakemberekkel való rendszeres együttműködés.
- Az óvodapedagógus a soros szakértői felülvizsgálati kérelmet határidőre elindítja.
- Az óvodapedagógus az iskolába lépő gyermekek esetében a kötelező felülvizsgálatra a felterjesztést elkészíti, elindítja.

9.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése

- a. Sajátos nevelési igényű gyermek
- b. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- c. Kora gyermekkori tehetséggondozás

9.1.c. Kora gyermekkori tehetséggondozás

A „tehetségigéreték” erős oldalának fejlesztése intézményünkben szabályozott pedagógiai folyamat.

**„Vegyétek észre, ha egy gyerek különleges,
nem azért különleges, mert különb akar lenni,
hanem azért, mert nem tud más lenni.” (Szabó Magda)**

„...kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

1. Óvodai csoportban történő tehetséggondozás

Érdeklődési kör kiszélesítése. Tevékenységek, programok, lehetőségek többféle intelligencia-nevelési területen a saját gyermekcsoportjában.

Résztevők:

5-7 éves tehetség ígéretesek, a saját óvodai csoportjukban.

- Az óvodapedagógus, aki rendelkezik az alábbi alapismeretekkel: tehetség általános ismérvei, tehetség ígéretesek szocio-emocionális fejlődése, komplex tehetséggondozás- és tehetség fejlesztés (különös tekintettel a gazdagításra).
- Önkéntesek, egyéb szakemberek.

Óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus 3 éves kortól, óvodába lépéstől figyeli meg a gyerekeket, a szocializációs-, és tehetséggondozás területen speciális „személyiség szempontok” („7” személyiség szempont), speciális szempontok alapján (intelligencia területek speciális képességek) alapján.
 - Figyelemmel kíséri a tehetség hajlam jegyeket mutató gyerekeket.
- Minden 5-6 éves gyermek esetében a tehetség felismerés szabályozott folyamatának megfelelően jár el, és a „7 személyiség szempont” alapján történt megfigyelés csoportra vonatkozó adatlapját a Csoportnaplóban kitölti, értékeli.
- Tervezésében megjelennek a tehetséggondozás- és fejlesztés feladatai, módszerei (Projekt-, vagy Tevékenységi terv; Egyéni fejlesztési terv,).
 - Az óvodapedagógus az óvodapedagógia eszközeivel (dráma, bábozás, beszélgető kör, zene, zenehallgatás, stb.) olyan elfogadó- befogadó érzelmek gazdag légkört teremt, ahol értő figyelemmel, elfogadással veszi körül a tehetség hajlam jegyeket mutató gyerekeket, érzelmileg támogatja, pozitív megnyilvánulásait segíti.
 - Az óvodapedagógus együttműködést elősegítő, érdeklődéséhez igazodó, differenciált, komplex tevékenységeket tervez, szervez, ahol a gyermek, a kiemelkedő képességeit a társainak megmutathatja, társai érdekében megtanulja tudását felhasználni, alkalmazni. Önbizalma, reális önértékelése fejlődik.

Egyéb feladatok:

- Az óvodapedagógus módszertani eszköztára tartalmazza: a konfliktuskezelés eszközeit, saját élményű tanulás, természetes módon való tapasztalatszerzés, korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását a tanulásszervezésben.
- Az óvodapedagógus, saját speciális érdeklődését, többlet kompetenciáit hasznosítja a tehetség ígéretesek gondozása- fejlesztése érdekében.
- Az óvodai csoportban történő tehetséggondozás tudatos, átgondolt tervezést- szervezést igényel, ugyanakkor természetes módon jelenik meg az óvodai csoport életében. A komplex szemlélettel történő tanulás-szervezés nem csak a tehetség hajlam jegyeket mutató gyermekeknek lesz hasznos, hanem minden kisgyermek számára.
- Tevékenységeket, programokat tervez és szervez, a gyermekek érdeklődésének megfelelően, és az érdeklődési kör kiszélesítése céljából (pl. terepséta, kirándulás, múzeumlátogatás, zoodagógiai program, táncház, csillagászat, levéltári program, logikai bajnokság).
- Az óvodapedagógus, tartalomban gazdagít, sokféle lehetőséget biztosít a tehetség ígéretesek számára.
- A gyermek, a sokféle lehetőség közül megtalálja az érdeklődésének megfelelőt, IRÁNY-t találjon magának, felfedezhető területet. Reális önismerete bővüljön.

10. Hagyományaink, ünnepeink

- Szüret
- Egészség- hét
- Mikulás várás
- Advent – Karácsonyi gyertyagyújtás - Manóvásár
- Farsang
- Hazám- hazám témahét (Március 15.)
- Húsvét- húsvéti játszóház
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Évzáró, Nagycsoportosok ballagása
- Családi nap

11. Együttműködési rendszerünk

11.1. Óvoda- család kapcsolata

A gyermek a szülőé, a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelezettsége. Család óvoda kapcsolat csak demokratikus alapon működtethető.

Cél: Óvoda-család partneri kapcsolatának kiépítése, az együttműködés újszerű tartalmakkal való bővítése, gazdagítása, hatékony együttnevelés. A személyiségi és szülői jogok tiszteletben tartásával erősíteni a partneri viszonyt.

Feladat:

- A család és az óvoda jó kapcsolatának kialakítása során első lépésünk, hogy elfogadjuk a családok nevelési elképzeléseinek különbözőségeit-korrekt, partneri együttműködésünk elengedhetetlen a gyerekek harmonikus fejlesztése érdekében
- Az újszerű tartalmak külső és belső megjelenítése, amelyek kiemelkednek a mindennapokból
- Szemléletformálás, az óvodánk tartalmi munkájának szakszerű megismertetése
- Együttnevelés érdekében családokkal folyamatosan megismertetjük a pedagógiai munkánk tartalmi elemeit. / projekt terv –faliújság, havi események, programok közzététele, gyűjtőmunkába való bevonás/

Óvoda- család kapcsolattartási formái

Tevékenység	Gyakoriság	Dokumentáció
Családlátogatás	Minden év augusztus utolsó heteiben, évközben aktuálisan érkező gyermekek esetében és felmerülő gyermekvédelmi probléma esetén	Anamnézis Csoportnapló Gyermekvédelmi napló
Szülői értekezletek	Minden év júniusában az új felvételt nyert gyermekek szüleinek Évente három alkalommal	Jelenléti ív Csoportnapló
Fogadó órák	Szükség szerint -szülők kérésére vagy óvodapedagógus kezdeményezésére-, és évente három alkalommal	Csoportnapló- megállapodás
„Fókuszban”- Szülői Fórum	Évente egy-két alkalom	Jelenléti ív jegyzőkönyv
Napi kapcsolat a szülőkkel	Szükség szerint elsősorban délután	Faliújság
Szülői Szervezet SZMK	Évente három alkalommal, aktuálisan	Jelenléti ív Jegyzőkönyv
Alapítvány	Évente két alkalommal, aktuálisan	Jelenléti ív Jegyzőkönyv
Nyílt nap	Évente egy alkalommal	Jelenléti ív Kérdőív- elégedettségmérő
Óvodai rendezvények, ünnepek, hagyományok: - Szüreti mulatság - Farsang-szülők bábozása - Családi műhelymunkák - Ovi-Kukucska - Anyák napja - Családi nap, gyermeknap - Évzáró, nagycsoportosok ballagása	Aktuálisan – ősszel Aktuálisan a tél végén Ünnepkörhöz vagy témához kapcsolódóan alkalomszerűen Az óvodai beiratkozást megelőző hetekben, évente egy alkalommal Minden év májusában Évente egy alkalommal május utolsó vagy június első hetében Aktuálisan a nevelési év végén	Fényképek Fényképek Fényképek kiállítás Meghívó Bemutatóanyag Személyes meghívó Faliújság Meghívó Fénykép
Családi alkotói pályázatok kiírása, kiállítások szervezése	Évszakokhoz kapcsolódóan	Faliújság Fénykép

„Szépítsd az óvodád”	Évente egy alkalommal, tavasszal virágültetés	Faliújság Fénykép

11.2. Belső együttműködés

Cél: Tudás megosztása és a pedagógiai munka minőségének javítása

Feladat:

- óvodai intézményekkel való kapcsolatfelvétel
- szakmai műhely, találkozók szervezése
- tanulószervezetté válás
- együttműködés a szakmai tudás kiterjesztésére, gyarapítására
- tudásmegosztás hálózatának kialakítása

Intézmények	Kapcsolattartás módja	Gyakoriság
Szolnok Városi Óvodák	Értekezletek Szakmai napok Vezetői megbeszélések	Folyamatosan és szükség szerint
Tagóvodák	Intézményi szintű munkaközösségek hospitálások	Munkatervben meghatározottak szerint
Nevelőtestület	Megbeszélések Értekezlet Szakmai nap	Hetente Évente kétszer Éves pedagógiai működési terv alapján
Technikai dolgozók	Megbeszélések	Havonta egyszer és szükség szerint
Teljes alkalmazotti kör	Munkatársi értekezlet	Évente egyszer

11.3. Külső kapcsolatok, szakmai partnereink

Cél: Társadalmi környezettel való személyes kapcsolattartás közös érdekeken alapuló együttműködés.

Feladat:

- Rendezvényeken való aktív részvétel.
 - Szakmai- pedagógiai kapcsolatok erősítése.
 - Partneri viszony összhangjának kiépítése: kapcsolattartás azokkal az intézményekkel, melyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.
 - A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez.
- 4 3.5 Intézmények közötti új horizontális kapcsolatok kiépítése

Intézmények	Kapcsolattartás módja	Gyakoriság
Móra Ferenc úti bölcsőde	Szülői értekezleten való tájékoztatás az óvodai életéről	Évente egyszer
Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár	Könyvtárlátogatás Bábelőadások Gyermekműsorok	Havonta egy alkalommal minden csoport
Szolnoki Sportcentrum	Sportrendezvényeken való részvétel „Bozsik program” keretein belül ovi-foci a nagycsoportosoknak	Alkalmanként Hetente 1 alkalommal
AGORA Aba-Novák Kulturális Központ	Pályázati megvalósulásban való részvétel	Előre meghatározott időpontokban
Általános Iskolák	Intézmények által szervezett szakmai fórum, óralátogatások Nagycsoportosoknak ismerkedő látogatás	Esetenként
Egészségügyi ellátást biztosító eü. szolgáltató /védőnő, fogorvos/	Szűrések	Szükség szerint

Óvoda-iskola átmenet diagnosztikai módszerei; óvoda-iskola átmenetet segítő egyéb intézkedések; óvodaiskola közötti együttműködés új területei

12. Dokumentálással kapcsolatos feladatok

12.1. Dokumentáció a SZVÓ Pedagógiai Program folyamatszabályozása alapján

- Csoportnapló
- Mulasztási napló
- A gyermeki fejlődés nyomon követése a SZVÓ PP folyamatszabályozása alapján

A felhasználható dokumentumok a SZVÓ nyomtatványokban találhatóak.

Alapelv:

1. A gyermekek teljesítményének megfigyelése, értékelése egyedi, a törvényi előírásoknak megfelelően fejlesztés központú.
2. Az óvodai élet során a megismerés, a gyermek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése az óvodába lépés pillanatában kezdődik és folyamatos.
3. A gyermek fejlődését elsősorban saját magához kell mérni.
4. A megfigyelés, mérési eljárás az adott pillanatot értékeli. A gyermek folyamatosan fejlődik, változik, az érés folyamatosan megy végbe.

Cél:

Az óvodai nevelés során olyan, a gyermekek fejlődésének nyomon követésére irányuló tervezés alkalmazása, amely a gyermekek megismerésére és fejlesztésére irányul.

Feladat:

-Az óvodapedagógus minél több ismeretet igyekezzen szerezni a gyermekről természetes közegében.

-A megfigyeléseit, egységes dokumentációban rögzítse.

-A mérés eredményeire építve készítse el éves szinten a pedagógiai tervezőmunkáját, és készítsen egyéni fejlesztési terveket.

-A fejlesztési tervben jelölje meg a konkrét fejlesztési célt, tervezze meg a fejlesztés lépéseit, amely egymásra épülő, 4-6 tevékenységi és/vagy gyakorlatsorból áll. Tervezze az egyéni fejlesztés lezárásának időpontját, és a fejlesztési alkalmak megvalósulását rögzítse.

- Az óvodapedagógus a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követő megfigyelési, mérési eredményeit saját, a fejlődését nyomon követő dossziében dokumentálja. A gyermek eredményeiről fejlesztő javaslattal évente kétszer fogadó óra keretén belül visszacsatolunk szüleinek.

-Az óvodapedagógus a csoportjában többségi gyermekekkel együtt nevelt kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít. A fejlesztés tevékenységét a szakértői véleményre alapozva és a fejlesztésben közreműködő speciálisan képzett pedagógus munkájával összehangoltan tervezi. A fejlesztés időtartamát 11.01.-04.30.-ig tervezi és májusban a fejlesztés eredményét rögzíti.

- Az óvodapedagógus Gyermek fejlődésének nyomon követése dokumentumot elkészíti, és azt 5 évig megőrzi.